SMARAGDUL PĂTRAT

detectivul

SĂPTĂMÂNAL

NR. 29

LEI 5

Colecţia „Detectivul”
Nr. 29

Mac Lloyd

SMARGADUL PĂTRAT

V.1.0

Editor I. G. HERTZ

20 Iunie 1935

I

ELEGANTUL AUTOMOBIL care se opri acum în faţa casei noastre; ne aducea probabil o vizită simandicoasă. Stăteam la fereastră şi aşteptam să văd cine poate să fie. Prietenul meu Joe Bull veni şi el lângă mine.

Din maşină coborî o femeie voalată, spuse ceva şoferului, apoi apăsă cu putere pe butonul soneriei. Aproape imediat, servitorul nostru se duse să deschidă.

— Pare că se teme să nu fie văzută de cineva, îmi şopti Joe. Haidem în sufragerie. Deocamdată o s-o primesc numai eu. Lasă însă uşa întredeschisă ca să poţi auzi şi tu ce vorbim. Când mă vei auzi tuşind de două ori, du-te de-ţi ia bicicleta din şopron şi încearcă s-o urmăreşti după ce va pleca de aici.

— Ce, Joe, o şi bănuieşti, măcar că n-ai văzut-o încă la faţă şi nici nu ştii pentru ce a ve…

N-apucai să-mi sfârşesc vorba, căci Pitt servitorul nostru, intră şi zise:

— Mister Bull, domnişoara Aljachin doreşte să vă vorbească într-o afacere foarte importanta.

— Bine, pofteşte-o în biroul meu, că vin şi eu numaidecât!

Apoi adăugă, cu glas coborât:

— Du imediat bicicleta domnului doctor pe maidanul din spatele casei şi aşteaptă-l acolo. Ai priceput?

Will zâmbi şiret şi clipi cu înţeles.

— Aşadar, niţică variaţie, şoptii eu lui Joe. De data asta e o rusoaică.

— În ăştia nu prea am eu încredere, răspunse prietenul meu. Ia seama să nu te vadă când vei pleca – dacă voi găsi eu de cuviinţă să-ţi dau semnalul convenit.

Joc trecu apoi în camera de alături şi lăsă uşa întredeschisă, în vreme ce eu mă aşezai în dosul ei într-un fotoliu şi ascultai cu încordare.

— Mă rog, cu ce vă pot fi de folos, domnişoară? îl auzii eu pe Joe spunând.

— Mister Bull, vă sunt foarte recunoscătoare că aţi binevoit să mă primiţi, răspunse un glas cu accent străin. După nume aţi înţeles, de sigur, că sunt rusoaică, chiar din Petersburg, sau Leningrad – cum i se zice acum. În realitate sunt marea ducesă Maria Nicolaievna, dar să trecem peste asta. Gând a survenit

catastrofa, am fugit din ţară cu hârtii falşe. Sonia Aljachin se numea camerista mea. Am păstrat acest nume şi aici. Ştiţi şi dv. că noi, cei din familia imperială, suntem expuşi şi acum la urmăriri secrete.

Prietenul meu tăcu, deşi se părea că rusoaica aştepta un răspuns. Ea urmă:

— Sunt cu desăvârşire ruinată şi-mi câştig existenţa ca damă de companie. De patru ani mă aflu în casa contelui d'Artois. Un loc cât se poate de plăcut. Ei cunosc povestea vieţii mele şi mă tratează ca şi cum aş face parte din familie. Vă rog să mă iertaţi că spun toate aceste amănunte, dar vreau să vă puteţi orienta asupra persoanei mele şi să înţelegeţi pentru ce m-am adresat dv. Vă spuneam adineauri că sunt cu desăvârşire ruinată. Totuşi, mai posed ceva ce am putut lua cu mine atunci când am fugit din Rusia. E o bijuterie de mare preţ, care a aparţinut familiei princiare Nicolaevici, un smaragd în patru colţuri, de o mărime cum nu s-a mai văzut până acum. E proprietatea mea, deoarece din toată familia Nicolaevici, eu sunt singura rămasă în viaţă. Am păzit smaragdul ca ochii din cap. Acum, însă, din motive personale, aş vrea să-l vând. Am şi găsit un cumpărător, prin mijlocirea bijutierului Levier din Rue de la Paix. E un englez cu numele de Leevenstac şi locuieşte în Londra, Trafalgar Square 6. E om bogat şi-mi oferă pentru smaragd un milion, deşi preţuieşte cu mult mai mult. Am nevoie de bani. Vrei să te însărcinezi dumneata să-mi duci smaragdul la Londra?

— De ce nu-l duci singură, domnişoară Aljachin? luă Joe cuvântul, în sfârşit.

— Nu pot pleca pentru moment din Paris, mister Bull. Şi-apoi, mărturisesc că mă tem să nu-mi fie furat pe drum.

— Cum adică, mai ştie şi altcineva despre preţiosul obiect?

— Din nenorocire! Smaragdul a fost odinioară celebru. Mulţi în Rusia ştiau de existenţa lui şi acum s-a aflat probabil că am scăpat cu viaţă luându-l cu mine şi m-am refugiat aici, căci s-au făptuit până acum două spargeri la mine pe când lipseam de acasă.

— Ce te face să crezi că puseseră ochii tocmai pe smaragd?

— Sunt săracă şi altceva n-aveau să-mi ia.

— Bănuieşti pe cineva, domnişoară? Te-ai întâlnit, din întâmplare, în timpul din urmă, cu vreo persoană cunoscută din patria dumitale, care ştie cine eşti în realitate şi că smaragdul se află la dumneata?

— Asta m-am întrebat şi eu de nenumărate ori, mister Bull, dar

nu pot bănui cine poate să fie, căci n-am întâlnit nici o mutră cunoscută.

— Cum ai făcut descoperirea că se interesează cineva de bijuterie?

— Am găsit sertarul biroului spart şi hârtiile răvăşite. A doua oară am constatat că îmi cotrobăiseră prin dulap şi prin cufere.

— Camera dumitale e la parter?

— Nu, la primul etaj. Tocmai de aceea lucrul mi se pare şi mai misterios şi mai neplăcut. Vrei să-mi împlineşti rugămintea, mister Bull?

— Hm… ştiu şi eu? Drept e că pentru moment nu am nimic important în vedere şi… Când trebuie să fie smaragdul la Londra?

— Domnul Leevenstac doreşte să-l aibă cât mai curând cu putinţă. Te-aş ruga să fii atât bun şi să încasezi tot dumneata suma şi sa mi-o aduci.

— Bine, domnişoară Aljachin, mă învoiesc. Voi pleca îndată ce-mi vei aduce smaragdul.

— Asta se poate face chiar azi, căci îl am la mine.

— Ah, atât de mult te grăbeşti? Pot să-l văd şi eu?

— Cum să nu!

Auzii, de la locul meu, cum duduia cotrobăia în poşetă. Exclamaţia pe care o scoase apoi Joe mă făcu să înţeleg că smaragdul era acum în mâna lui şi că trebuie să fi fost într-adevăr ceva cu totul deosebit.

A, dar ce fuse asta? Joe tuşi odată, apoi încă odată. Dădea deci semnalul convenit, dovadă că prinsese oarecare bănuieli în privinţa rusoaicei.

Mărturisesc că nu pricepeam pricina, dar nu era timp acum să-mi bat capul cu de-alde astea. Trebuia neapărat să mă iau după Sonia.

După câteva momente trecui cu bicicleta pe dinaintea casei noastre.

Automobilul aştepta mereu. Aşadar nu veneam prea târziu. Pesemne că Joe scria rusoaicei o adeverinţă pentru primirea bijuteriei.

Ca să nu atrag luarea-aminte mersei într-adins până la capătul străzii, dar mă întorsei la timp ca să văd maşina pornind în goană.

Mă luai după ea. Era însă greu s-o urmăresc, din pricina înghesuielii de pe stradă şi la o răspântie. Fui nevoit să mă opresc, deoarece agentul de circulaţie dădu semnalul de stopare.

Vrând-nevrând coborâi de pe bicicletă.

Când strada fu iar liberă, sării pe bicicletă şi o luai nebuneşte înainte. Automobilul nu se mai zărea. Totuşi îl găsii după câtva timp: era în staţie şi-şi aştepta în linişte muşteriii, căci scria pe tăbliţă „Taxi”. Noi crezusem că e o maşină de casă, fiindcă atunci când venise la noi nu avea această tăbliţă.

Bănuii numaidecât că am fost tras pe sfoară.

Mă apropiai de şofer şi-l întrebai scurt ce s-a făcut cucoana pe care o avusese până mai adineauri în maşină.

— Aha, dumneata eşti de la poliţie… Vasăzică un copoi… făcu omul cu ciudă.

— Nu tocmai, flăcăule, dar numele meu e doctorul Mac Lloyd.

Chipul omului se înseninã.

— Aoleu, zii, dumneata eşti! exclamă el cu o bucurie vădită. De ce nu spuneai, domnule! Şi urmăreşti o criminală ori o pungăşoaică de alea, nu e aşa? Păi, mi-am spus eu că nu e lucru curat cu dumneaei, fiindcă prea era deasă perdeaua aia pe care şi-o pusese pe faţă. Uite, să-ţi spun cum a fost. Eu sunt la garajul „Leon şi comp.” Acu două ceasuri a venit cucoana aia şi a închiriat maşina asta. M-a pus să dau jos tăbliţa ca să se creadă că e un automobil de casă – vrea să se fudulească, mi-am spus eu. Şi mi-a dat adresa unde s-o duc. Pe urmă s-a întors aici în staţie şi s-a dat jos din maşină. A luat-o pe strada aia de colo – şi arătă cu mâna înainte.

Încălecai pe bicicletă şi pornii într-acolo. Degeaba. Sonia Aljachin fusese mai şireată decât mine. Fie că mă văzuse, fie că se aştepta să fie urmărită, destul că pierise ca-n pământ.

Mă înapoiai necăjit acasă. Îl găsii pe Joe. Învăluit într-un nor de fum, trăgând cu sete dintr-o ţigară de foi. În cameră era aproape întunerec; nu aprinsese încă lumina de şi era aproape şase seara.

— Te-ai şi întors? întrebă el, ridicându-se.

— După cum vezi, făcui eu. Am urmărit-o câtva timp, apoi i-am pierdut urma.

La început, Joe nu spuse nimic. Începu să se plimbe cu paşi mari prin cameră, părând că nici nu mă vede.

— Cum a fost cu putinţă… murmură el, mai mult pentru sine.

Îi povestii pe scurt cele întâmplate.

— Foarte dibace, duduia, zise el, după ce sfârşii. A băgat de seamă că o urmăreşti, probabil că te-a şi recunoscut. Cred acum că îţi dai şi tu seamă, băiete, că povestea cu marea ducesă Maria Nicolaievna e o născocire.

— Aşadar tot e adevărat ce-am bănuit eu? Smaragdul ţi l-a lăsat însă?

— Da. Şi tocmai asta mi se pare mie mai ciudat din toate. Îmi îndrugă un întreg roman – născocit, fireşte – şi-mi predă apoi o piatră care preţuieşte peste un milion de franci, ca s-o duc unui englez, Leevenstac, la Londra. Va veni ea pe urmă să ridice suma de la mine.

— Hm… Şi cum va afla că ai încasat-o şi te-ai întors?

— Printr-un anunţ la gazetă: *„Primit scrisoarea, Sonia”.*

— Pentru ce nu ţi-a spus să te duci acasă la ea?

— Fiindcă se teme de spioni. Eu ştiu însă că nu există în Paris nici un conte cu numele d’Artois. Îndată ce a plecat ea, am căutat în anuarul „Bottin” şi n-am găsit numele ăsta nicăieri. Totul nu e decât o pungăşie, după cum am presupus de la început. De cum am văzut automobilul, mi-am închipuit aşa ceva.

— Ce, bănuiai că e de piaţă?

— Nu bănuiam, eram sigur. Femeia şi-a deschis singură uşa. Un şofer de casă mare, sare imediat din maşină şi ajuta stăpânei să coboare, pe când ăsta a rămas liniştit la locul lui. Acum să vorbim serios, dragul meu… Ştiu hotărât că Sonia Aljachin ne-a tras pe sfoară.

— Bine, bine, dar ce a făcut-o să vie la tine?

— Dacă aş şti, cazul ar fi în mare parte lămurit. Smaraldul îl avem; rămâne să vedem dacă nu vom putea afla ceva amănunte de la domnul acela din Londra – dacă vom ajunge vreodată acolo…

— Cum adică, te temi că vom fi urmăriţi ca să ni se ia smaragdul?

— Mai mult ca sigur. În privinţa asta, rusoaica nu ne-a minţit. E cineva care vrea să pună mâna pe el, fac însă prinsoare pe ce vrei, că bijuteria nu e a ei.

— Vrei să spui că a furat-o?

— Nu te îndoi că aşa stau lucrurile. Femeia asta nu mi-a inspirat încredere din capul locului. Ideea de a mi se adresa mie n-a fost rea. Trebuie să ştii că piatra are o mare valoare şi nimănui nu i-ar trece prin minte s-o caute tocmai la mine. Şi-apoi, cine şi-ar putea închipui că eu aş primi un lucru de furat. Leevenstac ăsta e probabil un bijutier şi legitimaţia mea ajunge ca să înlăture orice bănuială.

— Bine înscenată comedia, Joe! exclamai râzând.

— Totuşi a procedat prosteşte, escroaca. Mai întâi, faptul că s-

a dat drept rusoaică. Pun mâna-n foc că n-a văzut Rusia de când e. Străină însă e, într-adevăr, poate italiancă – judecând după accent. A doua prostie a fost că şi-a dat o adresă falsă. Trebuia să-şi închipuie ca voi căuta să mă pun în legătură cu presupusul conte. De altminteri îmi vine să cred că piatra nici n-a fost furată de ea, ci de un complice şi ăsta a trimis-o la mine. Cât priveşte anunţul din gazeta, sunt sigur că nu va fi nevoie să-l dau. Deoarece perechea ne va urmări pas cu pas şi va şti cum să ne ia banii după ce-i vom încasa de la englez.

— Vasăzică un atac în vreun hotel din Londra sau aşa ceva, nu!

— Fără îndoială.

— Şi-acum ce ai de gând să faci, Joe?

— Mai întrebi! Plecăm la Londra, asta facem. Dacă ai fi putut-o urmări, am fi fost scutiţi de călătoria asta, aşa însă trebuie să-i facem să creadă, că nu bănuim nimic, şi să-i momim după noi ca să punem mâna pe ei când va sosi momentul. De altminteri, plecăm chiar la noapte cu avionul, nu însă la Londra ci la Langwarden.

— Ei drace? Ce să faci în orăşelul acela ele coastă?

— Să-l vizitez pe Christian Dryp, dragă, răspunse Joe, zâmbind şi scoase din buzunar o scrisoare cam mototolită. Ia citeşte ce scrie aici! Scrisoarea a sosit cu poşta de amiază, dar uitasem de ea şi mi-am adus aminte abia după ce-a plecat Sonia Aljachin. Acest Christian Dryp pare să aibă într-adevăr ceva pe suflet şi socot că ocolul acesta nu poate să ne strice. Cei doi hoţi de smaragde n-au decât să se ia după noi şi poate găsim în Langwarden mijlocul să-i înhăţăm.

Joe îmi întinse scrisoarea. Văzui un scris abia citeţ. Se cunoştea că acela care o scrisese; arareori se slujise de condei şi cerneală în viaţa lui.

— Un marinar, zisei eu, după ce scosei hârtia din plic.

— Bravo! făcu Joe cu ironie. Te pricepi şi tu câte odată.

Nu luai în seamă ironia şi citii conţinutul scrisorii:

Stimate mister Bull,

Nu sunt atât de deprins cu condeiul cum sunt cu vintreaua şi cârma unui vas. Multă lume am colindat şi vreme de douăzeci de ani am cutreierat mări şi ţări. Am fost odată şi în India, mai bine nu mă duceam! Îmi vine greu să scriu şi mult nu o s-o mai duc, fiindcă

reumatismele mi s-au aciuit în toate oasele şi în curând o să mi le hodinesc în pământ.

Te vei întreba, fireşte, ce mă îndeamnă să-ţi scriu şi ce vreau să-ţi cer. Uite ce e: Aş vrea ca înaintea morţii mele să îndrept un rău pe care l-am făcut cuiva. Ştiu că nu te dai îndărăt când e vorba să vii în ajutorul celor năpăstuiţi. Langwarden e o localitate frumoasă, şi merită s-o vezi. Nu o să-ţi pară rău, crede-mă! Vino cât mai curând şi nu mă lăsa la ananghie! Ar fi bine să ştiu când vii, fiindcă nu las pe nici un străin să intre în casă. De la o vreme am devenit foarte prevăzător, căci e cineva care abia aşteaptă prilejul să-mi facă de petrecanie.

Cu stimă,
Christian Dryp.

— Ciudat om şi bătrânelul asta? făcui eu înapoind lui Joe scrisoarea. Deoarece ţii neapărat să-l vizitezi, înseamnă că bănuieşti ceva neobişnuit în afacerea asta.

— Aşa şi e. De aceea vom face ocolul despre care ţi-am vorbit. Presupun că bătrânul Dryp nu o să ne facă să zăbovim prea mult... Acum voi telefona la aeroport să reţin locuri pentru avionul de călători. Vreau ca banda să afle că plecăm şi să se ia după noi. Tu apucă-te de pregăteşte bagajul. Multe nu luăm: două, trei costume pentru deghizare. Pune-l pe Pitt să-te ajute şi vezi să fie gata cina mai devreme.

Mă ridicai îndată şi ieşii din odaie.

Pitt nu era în bucătărie; îl căutai în toată casa, dar nu-l găsii. Nici în grădină nu era.

Îi întrebai pe Joe, nici el nu-l mai văzuse de când plecase Sonia Aljachin – ori cum o fi chemând-o.

— Dar nu s-o... exclamă de odată Joe, sărind ca ars.

— A, crezi că a plecat să spioneze pe socoteala lui pe Sonia? întrebai eu, mirat.

— Altfel nu se poate. Ştii că-i place şi lui să facă pe detectivul câteodată.

— Te pomeneşti că are mai mult noroc decât tine, băiatule, şi ne aduce vreo veste care sa ne înlesnească descoperirea Aljachinei ăleia.

— Când plecăm, Joe?

— Depinde de întoarcerea lui Pitt. Am de gând să nu-i mai dau atâtea parale pe mână ca să nu mai poată face năzbâtii de

astea…

Aşteptarăm un ceas. Bătu opt. Pregătii eu cina, împachetai geamantanele, dar Pitt tot nu veni.

Pe când fumam în tăcere se auzi telefonul, zbârnâind. La aparat era prietenul nostru, comisarul Beauval. Joe uitase să-mi spună că-l însărcinase pe ei cu cercetările în privinţa Soniei Aljachin. Comisarul ne comunica acum că la biroul populaţiei nu s-a găsit numele acesta şi nici la vreun hotel sau pensiune particulară.

Afacerea părea din ce în ce mai încâlcită.

Joe rugă pe Beauval să pună un agent de pază la locuinţa noastră, deoarece nu mai puteam aştepta întoarcerea lui Pitt.

Pe la ceasurile nouă Joe hotărî plecarea – şi cât mai în grabă. Puse la curent pe comisar cu întreaga afacere, firește nu oficial – şi-i rugă că dacă Pitt nu se va înapoia până la miezul nopţii, poliţia să pornească în căutarea lui şi în acelaşi timp a Soniei Aljachin.

II
CE POVESTEŞTE CHRISTIAN DRYP

CUM AVIONUL DE CĂLĂTORI plecase de mult, Joe închiria un avion pe seama lui. La zece fără câteva minute pasarea de oţel şi lua zborul. În drum primirăm de la Comisarul Beauval o radiogramă:

„Pitt nu înapoiat încă. Pornim cercetări”.

Joe se uită când la mine, când la telegramă, pe urmă zise, clătinând necăjit capul:

— Sigur că a făcut o prostie şi acum l-a văzut pe dracu!

Călătoria cu avionul se sfârşi în zori. Pornirăm apoi cu trenul la cel mai apropiat port şi de acolo cu o barcă la Langwarden.

Orăşelul avea două hoteluri destul de bune. Ni se dete la unul din ele o cameră cu vederea spre mare. Ne înscriserăm pe numele noastre adevărate şi după ce ne curăţarăm de praf coborârăm în restaurant. Pentru moment eram singurii muşterii.

— Lume multă prin oraş? întrebă Joe pe un chelner buimac de somn, care veni să ne servească.

— Nu, domnule. Acum avem numai clienţi în trecere, căci sezonul s-a sfârşit, răspunse chelnerul. Când şi când doar se mai opresc o zi, două, excursionişti, dar mult nu stau. Pentru moment sunt în hotel numai cinci persoane care călătoresc de plăcere.

— Cine sunt ăia de colo? întrebă deodată Joe arătând prin fereastră.

Se vedeau într-adevăr venind doi bătrânei o femeie şi un bărbat, iar în urma lor un servitor al hotelului, ducea în spinare, gâfâind, un geamantan şi un cufăr mare.

— Vasăzică tot ne mai vin muşterii, murmură chelnerul şi ieşi în fugă pe uşă.

— Şi încă atât de dimineaţă, adăugă Joe, uitându-se cu înţeles la mine. Trebuie să fi călătorit toată noaptea. Ba te pomeneşti chiar cu avionul.

— Nu cumva crezi că o fi perechea cu pricina? îl întrebai.

— N-aş putea spune cu siguranţă, totuşi o să-i supraveghez mai de aproape. Tu rămâi deocamdată aici, că mă întorc şi eu numaidecât.

Joe se făcu nevăzut. Îmi turnai o a doua ceaşcă de cafea şi mă apucai s-o sorb pe-ndelete. Eram frânt de oboseală, deoarece nu închisesem ochii toată noaptea.

De la o vreme începui să-mi pierd răbdarea, căci prietenul meu nu se mai înapoia. Pornii să-l caut. În vestibulul hotelului nu era, nici pe afară. Urcai deci scara la primul etaj – altul nici n-avea – şi intrai în camera noastră. Joe dăduse dulapul la o parte, şi găurea încet eu un burghiu uşa care răspundea în odaia de alături.

— Aşadar, tot ei sunt? îl întrebai eu în şoaptă.

— Nu ştiu încă, dar vreau să încerc să aud ceva din ce vorbesc, răspunse el.

— I-ai văzut?

— Pe el da. Are favoriţi negre. Şi ochelari cu ramă de baga.

— Hm… cam suspect. Şi ea?

— Pare să sufere de o boală de piele a feţei, căci jumătatea obrazului e pansată şi poartă un văl foarte des. Înălţimea însă se potriveşte.

Gaura era gata. Joe trase binişor burghiul afară şi puse urechea să asculte.

— Ei, auzi ceva? îl întrebai nerăbdător…

— Nu, răspunse el. Vorbesc în şoaptă şi ăsta e destul de suspect.

Deodată Joe tresări şi lipi urechea mai bine de gaură. Uşa odăii de alături fu trântită cu putere şi pe coridor se auziră paşi îndepărtându-se în grabă.

— Ia-ţi geamantanul şi şterge-o! spuse acum Joe. Mută-te în hotelul de peste drum deghizează-te! Înscrie-te sub numele de Fernand Heron. A fost o greşeală din partea noastră că nu ne-am deghizat de la-nceput. Na e nevoie să ştie nimeni că avem treabă cu bătrânul Dryp. De altminteri, ei trebuie să fie, fiindcă am auzit pe femeie făcând imputări bărbatului de ce-a venit aici, şi mi s-a părut că îi recunosc glasul. Oprim şi camera asta, vom juca însă roluri duble. Acum pleacă repede, peste un ceas vin şi eu.

Îmi luai geamantanul şi ieşii din hotel fără să fiu văzut şi după un ocol ajunsei la hotelul celălalt, unde mă înscrisei sub numele de Fernand Heron din Lyon.

Avusesem grijă să-mi schimb mutra încă înainte, într-un colţ mai retras al parcului.

În curând veni şi Joe. Luă o cameră alături de a mea, cu uşă la mijloc. Joe era acum John Wiener, un olandez blond şi nesărat.

— Ei, cum stăm? îl întrebai.

— Nu mai încape îndoială că ei sunt. Am pus totul la punct şi am mituit pe chelner. E un băiat deştept şi se bucură să ia parte la prinderea bandiţilor urmăriţi de Joe Bull. Camera de peste drum rămâne tot a noastră şi ne putem, servi oricând de ea.

Trecu la fereastră şi se uită pieziş la celălalt hotel.

— Se vede foarte, bine de aici, adăuga el. Au să turbeze pungaşii când vor băga de seamă că am dispărut. Acum o şi trimit pe cineva cu un bilet, la Christian Dryp să-l înştiinţez de venirea noastră, altminteri te pomeneşti că ne ia drept bandiţi când ne-o vedea.

Joe scrise câteva rânduri, lipi plicul şi sună.

După ce expedie scrisoarea, ne aprinserăm câte o ţigaretă şi aşteptarăm răspunsul bătrânului marinar.

Omul trimis de Joe nu zăbovi mult şi se întoarse cu următorul răspuns: *„Veniţi imediat. Eu mă sfârşesc, dar nu pot muri până ce nu-mi voi descărca sufleul”.*

— Să mergem, *zise* Joe luându-şi pardesiul şi pălăria din cuier…

Văzui pe chipul prietenului meu îngândurarea şi o oarecare îngrijorare când ieşirăm din hotel şi ne îndreptarăm spre locuinţa lui Christian Dryp. Aceasta era cam singuratecă, jos în port – într-o ulicioară îngustă – dar împrejmuită de o grădiniţă bine îngrijită. Sonerie n-avea. A trebuit să batem de câteva ori cu putere în uşă până se auzi înăuntru gălăgie şi cineva se apropia târşind piciorul într-o cârje.

— Fir-ar al dracului de reumatism! fu cel dintâi cuvânt cu care ne întâmpină bătrânul. Poftiţi înăuntru, domnilor. Sunt o epavă veche, bună de aruncat la gunoi. Intraţi, dar faceţi bunătatea şi încuiaţi poarta după dumneavoastră ca să nu dea buzna nemernicul ăla peste mine.

— Ţi-e frică de cineva? îl întrebă Joe zâmbind, şi-i făcu pe voie.

— Frică?… rânji bătrânul. De n-ar fi afurisitul ăsta de reumatism, nu mi-ar fi frică nici de dracu. Dar aşa… Poftiţi, poftiţi, în cabina mea. Am rachiu şi ţigarete, ba încă nu din cele mai proaste, o să vedeţi.

Îl urmarăm în „cabina” lui – cum spunea bătrânul Christian Dryp camerei sale. Şi în parte avea dreptate. Erai parcă într-adevăr într-o cabină de comandant de vas şi în aceiaşi timp într-un muzeu de raritäţi.

Pretutindeni, agăţate în pereţi, arme vechi, papagali împăiaţi, ba şi maimuţe şi piei de şarpe tăbăcite. Mai era aici o blană mare

de tigru şi pe poliţe vase indiene, idoli mici chinezeşti şi altele de acestea.

— Ei – zâmbi bătrânul – vă place, ai? Nu mă mir. Le-am adunat cu mâna mea de pe unde am fost. Da, da, multă lume am cutreierat în viaţa mea. Nu e nici o pagubă, că mă cărăbănesc. O epavă veche, asta a mai rămas din mine. Poftiţi, serviţi-vă singuri… uite whisky din ăl mai prima… eu abia mă pot mişca.

Joe zâmbi când mă văzu luând de pe o poliţă şi ştergând nişte pahare cam murdare, pe care le umplui.

Le dădurăm pe gât. Bătrânul plescăi din limbă, apoi îmi întinse paharul să i-l umplu iar.

— Asta mă mai împacă niţel, cu viaţa şi mă face să mai uit necazurile, zise el.

De-odată, însă, se posomori, privi câtva timp în gol, apoi murmură:

— Şi acum să vorbim de blestematul ăla de smaragd pătrat care mă apasă ca… Dar ce ai, domnule?

Întrebarea fu pentru mine, căci nu mă putui stăpâni şi sării drept în picioare la auzul acestor cuvinte.

— Aha, ştii şi dumneata ceva despre smaragd! Ia s-auzim ce! se răsti bătrânul, privindu-mă bănuitor.

— Eu? Habar n-am, domnule Dryp, bolborosii, încurcat. M-am mirat numai că există o astfel de piatră preţioasă.

— Aha, aşa! zise el, tărăgănat. Bine era de n-o vedeam în viaţa mea. Şi, cum vă spuneam, am un smaragd în patru colţuri. Nu există decât trei în toată lumea. Cred că vă închipuiţi şi dv. ce valoare are o astfel de piatră!

— Unde îl ţii? întrebă deodată Joe.

— Unde? O să vă arăt îndată. Singuri nu l-aţi putea găsi, fac prinsoare pe ce vreţi. Ascultaţi însă mai întâi spovedania mea. Mult nu o să vă plictisesc, dar o să mi se ia povara de pe suflet după ce vă voi fi spus povestea smaragdului. Asta s-a întâmplat acum şase ani. Pornisem cu „Maria” – aşa se numea, vasul meu – spre Indii. Peter Christensen îl chema pe timonier. Marinar priceput într-adevăr, dar cred că avea el cam multe pe cuget. La urma urmei treaba lui, destul că eram mulţumit de el. Am ancorat la Calcutta şi cum descărcatul şi încărcatul trebuia să ţină vreo trei, patru săptămâni, Christensen mă convinse să facem o plimbare pe uscat, mai în inima ţării. Închiriaserăm cai de călărie şi pornirăm la drum. Ajunserăm la Benares, făcurăm acolo popas două zile, apoi ne îndreptarăm spre munţi. Într-o noapte – dormeam sub cerul liber mă trezii de-odată din somn şi

băgai de seamă că Christensen dispăruse. Vrui sa mă scol şi să-l caut, când auzii de undeva din valea unde ne aflam, o împuşcătură. Imediat veni şi Christensen în goană; părea înnebunit, nu altceva. Despiedecă la repezeală caii, îmi strigă să înşeuez şi o luarăm în galop prin întuneric. N-aveam răgaz să-l întreb ce s-a petrecut căci gloanţele şuierau pe la urechile noastre. Totuşi, după o goană de doua ceasuri detunăturile încetară. De-odată îl văzui pe Christensen prăbuşindu-se din şea şi rămânând nemişcat la pământ. În vremea asta caii se opriseră, căci nu mai puteau răsufla. „Ce dracu s-a întâmplat, mă?" strigai eu El nu-mi răspunse, dar băgai de seamă că piepţii cămăşii îi erau plini de sânge. Vasăzică fot îl nimerise un glonţ şi el nu simţise la-nceput Christensen îşi mai veni odată în simţiri şi-mi mărturisi că furase dintr-un templu din apropierea lagărului nostru o piatră preţioasă minunată, dar că în ultimul moment fusese zărit de un preot al templului care dădu alarma. Îmi vârî piatra în palmă, apoi îşi dete sufletul. Mă uitai la piatră şi văzui că e un smaragd, mare cât pumnul. Mă cuprinse atunci lăcomia şi hotărî să-l păstrez. Înţelegeam eu că trebuie să preţuiască o avere. Îl îngropai pe Christensen sub un morman de bolovani şi pornii în galop mai departe, până ce ajunsei la Benares. De aici cu trenul la Calcutta şi zorii să ridicăm ancora. Din fericire preoţii templului îmi pierduseră urma. După câteva săptămâni fui la Glasgow unde aveam de predat o încărcătură de banane, într-o seară, fiind cam cu chef, făcui prostia să povestesc întâmplarea cu smaragdul unui vechi prieten de-al meu, un irlandez anume Jack Speer. Prin el vândui piatra unui bijutier care o vându apoi lordului Howard. Căpătasem o groază de parale pe smaragd, dar pesemne că nu era lucru curat cu afurisit aia de piatră, fiindcă de cum nu o mai avui, mă apucă un dor nebun de ea şi simţeam că mă sfârşesc dacă nu mi-o iau îndărăt. Mă cuprinse; un fel de nebunie şi nemaiţinând socoteală de nimic, mă furişai într-o noapte în casa lordului, îl culcai la pământ, furai, smaragdul şi fugii cu el. Îmi schimbai numele – pe mine mă cheamă Jurgens, nu Dryp – vândui vaporul în Amsterdam şi mă statornicii aici în Langwarden. Mă îmbolnăvii; căinţa şi mustrarea de cuget mă chinuiau, dar nu mă puteam despărţi de smaragd. Aşadar, m-am zăvorit în casă, mereu de frica să nu mi-l fure cineva. Lordul Howard a scăpat ca prin minune de moarte. Nu s-a dovedit niciodată cine a făptuit furtul. Aş vrea acum să duceţi lordului înapoi piatra şi să-i spuneţi povestea mea. Asta mi-ar uşura mustrarea de cuget, Vreţi s-o faceţi, mister Bull?

Joe dădu din cap şi răspunse:

— Cu plăcere, domnule Dryp, dar nu-nţeleg de ce mi te-ai adresat mie. Nu puteai să trimiţi smaragdul, prin altcineva?

Bătrânul păru foarte turburat şi zise cu glas coborât:

— Mi-a găsit şi urma şi de câteva zile dă mereu târcoale casei…

— Cine, Jack Speer? întrebă repede Joe.

— Da, mister Bull. Pesemne că din pricină că mi-am schimbat numele nu m-a descoperit atâta vreme.

— De unde ştie că smaragdul e la dumneata?

— Scăpasem înainte o vorbă despre asta şi şi-a închipuit numaidecât cine l-a jefuit pe lordul Howard. Că nu m-a denunţat, e semn că vrea să împărţim prada. Nu, nu, nici să n-aud de aşa ceva! Ia-mi-l de pe cap, altminteri nemernicul ăla e în stare să mă omoare… De aceea, te-am chemat, mister Bull. Ia smaragdul ca să pot muri în linişte, cu cugetul împăcat.

— Bine, domnule Dryp. Voi căuta chiar să nu-ţi pomenesc numele, iar pe Jack Speer îl punem noi cu botul pe labe. Dacă nu se astâmpără, îl dau pe mâna poliţiei. Ca tăinuitor e şi el amestecat în furt şi i se cuvine o pedeapsă destul de aspră.

— Aşa să faceţi, mister Bull. Să-ţi arăt o fotografie de-a lui, ca să-l poţi recunoaşte. E fotografiat cu mine într-un grup. Colo în perete e foto… Ei drăcia dracului, ce s-a făcut fotografia? strigă deodată bătrânul uluit. Ieri era încă la locul ei… Smaragdul… smaragdul! Adu-mi repede papagalul acela împăiat de colo! Ăla alb… În el e vârât smaragdul…

Joe alergă şi aduse papagalul arătat. Christian Dryp pipăi pasărea cu degetele tremurânde.

— E tot aici, răsuflă bătrânul, uşurat şi întinse palma. Uite-l! Vedeţi ce minunat e? Şi să te mai miri că nu mă înduram să mă despart de el!

Joe luă piatra preţioasă şi se apropia de fereastră. O examina multă vreme.

Când veni iar spre noi, părea foarte îngândurat.

— Nu e aşa că e frumos? murmură Dryp în extaz.

— Da, răspunse Joe, scurt. Cine îţi face gospodăria? adăugă el, apoi, spre marea mea mirare.

Christian Dryp era atât de cufundat în admiraţia smaragdului încât întrebarea nu-l surprinse.

— O femeie din vecini. Vine două ori pe săptămână să deretece, altcineva n-are voie să-mi treacă pragul. De altminteri, până acum câtva timp îmi făceam singur târguielile. Uneori îmi

vine parcă să cred că dobitocul ăsta de doctor e de vină că mi-e din ce în ce mai rău.

— Hm… Cine te caută?

— E, cum să-ţi spun… un fel de „felcer”, dar se zice că ăştia se pricep câteodată mai bine decât doctorii cu carte.

— Cum l-ai cunoscut?

— Mă duceam când şi când la „Rechinul” – o cârciumă, a treia casă de aici – unde se aduna marinarii. Într-o zi am intrat în vorbă cu un individ care s-a oferit să mă vindece de reumatism. Veni într-adevăr şi-mi aduse nişte picături. Le iau seara înainte de culcare şi dorm că nici ăl mai grozav taifun nu m-ar trezi, dacă aş mai fi încă pe vasul meu de odinioară.

— Cum îi cheamă pe făcătorul ăsta de minuni şi unde locuieşte? întrebă Joe.

— Heinrich Alvens şi vine numai odată pe săptămână la Langwarden. Unde locuieşte restul timpului, nu ştiu.

— De când te-a luat în căutare?

— De mai bine de o lună. A fost de cinci ori aici, când ştia că mi s-au isprăvit picăturile.

— Nu i-ai pomenit nimic de smaragd?

— Ce?!… făcu Christian Dryp, speriat.

— Nimic, răspunse calm, Joe. Mă interesez doar de tot ce s-a petrecut în ultimul timp în jurul dumitale. Mai ai din picăturile alea?

— Da. Uite-le colo, pe masă, Alvens a reuşit într-adevăr să mă facă să dorm, dar se vede că doctoria slăbeşte inima.

Joe se ridică şi luă sticluţa de pe masă. N-avea nici o etichetă.

Hm, cam suspect! Joe era, pesemne, de aceiaşi părere, căci zise:

— Să nu mai iei picăturile, domnule Dryp; conţin un narcotic foarte puternic, care dăunează inimii. O să-ţi trimit eu alt medic.

Prietenul meu băgă sticluţa în buzunar.

— Oare ce s-o fi făcut fotografia? se întrebă Dryp, nedumerit.

— Zici că ieri era încă aici? cercetă Joe.

— Da. Am văzut-o atârnată la locul ei, aseară, înainte de a mă culca.

— Pe urmă ai luat picăturile şi ai dormit adânc toată noaptea?

— Buştean. Nu cumva crezi că a intrat cineva în vremea asta şi a luat fotografia din perele? Asta nu poate să fie decât isprava nemernicului ăluia de Speer, Nu, nu, n-avea pe unde să intre, poarta era încuiată şi uşă de asemenea.

— Şi adică, pe fereastră nu se putea, domnule Dryp? Sunt

încredinţat că Speer a fost azi noapte aici şi a luat fotografia

— Dacă e aşa, n-a venit el pentru fotografie, ci pentru smaragd şi ăsta e doar în mâna dumitale…

— Îmi dai voie să examinez ferestrele? întrebă Joe, ocolind răspunsul.

— Fă ce pofteşti! răspunse bătrânul.

Prietenul meu se apropia de ferestre. Amândouă aveau gratii. Joe zgudui zăbrelele, dar nici una nu se mişcă, erau bine înţepenite. Aşadar, pe aici nu putuse pătrunde nimeni în casa. De asemenea nici în odaia de dormit, unde fiecare lucru era la locul lui.

— Ei? întrebă Dryp cu încordare.

— Vecina a fost azi pe aici?

— Nu, vine abia mâine.

Joc rămase pe gânduri. Se mai uită odată la smaragd, apoi zise:

— Cum arată la faţă Heinrich Alvens?

— Frumos nu e, chicoti bătrânul. Are părul roşu.

— Şi Peter Speer? Ai putea să mi-l descrii şi să-mi spui când s-a ivit pentru întâia oară aici?

— L-am zărit acu zece zile cum da târcoale casei. De atunci a mai apărut de trei ori într-o noapte am auzit cum zgâlţâia cineva uşa. Am tras un foc în aer şi i-am pus pe fugă.

— Când a fost asta?

— Acu şase zile, cam pe la miezul nopţii. Parcă voiai să ştii cum arată, mister Bull? E înalt şi slab, ras complect şi cu o cicatrice de-a curmezişul frunţii. Pe cât îmi aduc aminte, îi lipseşte degetul cel mic de la mâna stângă.

— Mulţumesc, atât ajunge, domnule Dryp.

— Şi cu afurisitul ăsta de smaragd ce ai de gând? Pleci chiar azi la Glasgow?

— Nu încă. Trebuie mai întâi să-l găsesc pe Peter Speer…

— Cu atât mai bine. Piatra rămâne atunci la mine. Îmi vine foarte greu să mă despart de ea. Poate că o să râzi de mine, dar nu-ţi închipui ce putere a avut totdeauna asupra mea.

Bătrânul părea să fie, într-adevăr, puţin cam ţicnit, căci smulse lui Joe smaragdul din mână şi-l vârî iar în pântecele papagalului.

Joe se ridică să plece.

— Când mai vii? îl întrebă Dryp.

— Mâine dimineaţă, sau poate chiar mai curând, răspunse Joe, cam cu şovăială.

Cheia se răsuci în uşă în urma noastră, în vreme ce

străbăteam în tăcere grădina ca să ieşim în stradă.

Rezemată de gard, o cerşetoare bătrână întinse mâna, milogindu-se. Joe îi dădu câţiva gologani şi o privi pe sub gene, apoi mă trase după el.

La întrebările mele, răspunse cu înfrigurare:

— Nu e acum timpul, amână asta pentru mai târziu. Suntem urmăriţi… Cu toată deghizarea noastră, am fost recunoscuţi.

— Cum e cu putinţă, Joe?

— Poate că au prins de veste schimbarea hotelului, sau mai sunt şi alţii pe care îi interesează vizitele ce se fac bătrânului Dryp…

— Bănuieşti că bătrână cerşetoare e o spioană?

— Da, căci a dispărut cu iuţeala fulgerului într-o stradă lăturalnică şi acum tropăie după noi un băiat. Ca să ne descotorosim de ştrengar, să ne despărţim. Tu du-te la gară, în vreme ce eu o iau spre port. La „Hotelul Mării”, unde am tras întâi – ne întâlnim iar, cu mutrele noastre adevărate şi apărem apoi ca Heron şi Wiener dincolo. Ai înţeles, nu e aşa?

Dădui din cap şi mă întorsei din drum.

Presupunerile lui Joe se adeveriră. După mine, se ţinea acum baba, iar ştrengarul îl urmă pas cu pas pe prietenul meu.

De babă scăpai repede. În camera de toaletă a gării, mă preschimbai în cine eram într-adevăr şi trecui fluierând pe lângă bătrână, care nu mă recunoscu şi mă lăsă în pace. Asta era dovada că nu făcea parte din banda Soniei Aljachin şi a complicilor săi. Deci mai erau şi alţii în goană după smaragdul misterios.

III
O ÎNTÂMPLARE NEAŞTEPTATA

DUPĂ UN CEAS mă aflam în hotelul celălalt, sub masca lui Fernand Heron. În curând veni şi Joe. Părea îngrijorat şi grav.

— Aşadar, te-ai descotorosit de babă? întrebă el, aprinzându-şi o ţigaretă.

Îi povestii pe scurt ce mijloc întrebuinţasem şi constatarea făcută.

— Am bănuit că mai e o a doua banda, zise el. De ştrengar am scăpat eu repede şi m-o fi aşteptând şi acum înaintea băcănioarei unde am intrat, ca să ies apoi pe uşa de din dos. De altminteri, trebuie să ne mutăm de aici într-o pensiune…

— Sub altă deghizare, Joe?

— N-avem încotro, dragul meu. Am impresia că ne-am vârât într-o mare încurcătură din care o să ne fie greu să ieşim. Mă tem că ne mai aşteaptă multe neplăceri în Langwarden.

— Joe, îmi eşti dator câteva lămuriri. De ce te-ai speriat aşa când ai avut smaragdul în mâna ta?

— N-ai ghicit?

— Nu. Ce e cu el?

— Ce e cu el? E falş, băiatule, asta e. Ori îţi închipui cumva că astfel de pietre preţioase se găsesc pe toate drumurile?

— Atunci, smaragdul pe care l-a furat Dryp de la lord era…

— Aşi! făcu Joe, necăjit. Tot aşa cum i s-a luat azi noapte bătrânului fotografia, i s-a luat şi smaragdul veritabil, ca să se pună în locul lui unul falş, de altfel foarte bine imitat.

— Asta înseamnă că hoţul îl cunoştea bine pe cel veritabil şi hoţul nu poate fi decât Peter Speer.

— Speer?… Nu, n-a fost el.

— Atunci cine? Şi, unde e piatra?

— Deocamdată la mine, căci mi-a adus-o chiar Sonia Aljachin în persoană.

— Sonia Aljachin exclamai eu, încremenit. Vrei să spui că ea l-a furat de la Dryp?

— Ea ori un complice, care pare să fie în acelaşi timp şi amantul ei.

— Ce spaimă or fi tras când au văzut că am pornit încoace!

— Tot ce se poate. Mult aş da să aflu de unde ştiau ei despre

existenţa smaragdului.

— Poate că sunt înţeleşi cu Speer?

— M-am gândit şi eu la asta, dar mi-am dat seamă că nu poate să fie aşa. Posibil e însă că amândouă bandele se cunosc, dar de lucrat nu lucrează împreună, ci fiecare pe seama ei.

— Eşti de părere că Sonia a pătruns în casa bătrânului Dryp?

— Ea sau complicele ei. Au avut noroc, căci au găsit smaragdul unde era ascuns şi l-au schimbat cu unul falş, Speer însă îl caută mereu şi sunt aproape sigur că plănuieşte să dea la noapte lovitura definitivă.

— Crezi ca va sili pe Dryp să îl dea?

— Cam aşa ceva. Sau poate că pune la cale ceva şi mai grozav.

— O crimă?...

— Tare mă tem. Va trebui deci să stăm noaptea asta de veghe ca să împiedecăm nelegiuirea. Ştii, de altfel, că aşa zisul „doctor”; Heinrich Alvens e şi el amestecat în afacerea asta.

— Bănuiesc că e acelaşi cu Jack Speer.

— Greşeşti, dragul meu, Alvens trebuie să fie complicele Soniei Aljachin.

— Ce te face să crezi, Joe?

— Alvens a fost aici încă înaintea lui Speer şi cum Sonia Aljachin e aceea care mi-a adus smaragdul veritabil, Alvens e acela care l-a furat. Ei a jucat rolul de doctor, a convins pe Dryp să ia în fiecare seară narcoticul pe care i l-a dat într-o doză atât de mare încât nu ştiu cum Dryp n-a murit până acum.

— S-ar putea deci întâmpla ca adversarii să se ia la ceartă din pricina asta.

— Exclus nu e. Trebuie s-aşteptăm să vedem ce se va petrece la noapte. A, să nu uit! Am fost adineauri la poştă şi am găsit o telegramă de la comisarul Beauval.

— Ce scrie în ea?

— Că Pitt n-a fost încă găsit, încep să mă îngrijorez serios de dispariţia lui.

— Te temi să nu fi fost ucis?

— Să sperăm că lucrurile n-au ajuns pană acolo. În orice caz, se află în mare primejdie şi dacă la noapte nu vom face nici o ispravă, mâine pun s-o aresteze pe Sonia Aljachin şi trebuie să mărturisească, de voie, de nevoie, ce s-a făcut Pitt. Acum o să cer socoteala şi o să plătesc hotelul. Tu împachetează în vremea asta geamantanele. Plecăm până la staţia următoare, ne întoarcem apoi cu alt tren în Langwarden şi tragem la pensiunea

„Griseldis” unde vom închiria o cameră la parter, prin a cărei fereastră putem intra şi ieşi neobservaţi.

După zece minute eram în tren.

— Baba era pe peron, zise Joe, râzând. Va fi crezând cu siguranţă că am părăsit localitatea. Ţie nu ţi se pare că e prea înaltă şi prea lată în spete pentru o femeie?

— Nu cumva vei fi vrând să spui că e un bărbat travestit, adică Jack Speer?

— M-aş mira să nu fie aşa. Că e chiar Speer, n-aş putea spune cu siguranţă, dar un bărbat e în orice caz.

Îmi aprinsei o ţigară şi privii îngândurat pe fereastră. Afacerea cu smaragdul pătrat plutea încă în întunerec. Două partide se luptau pentru el. Cine era însă, în realitate, această Sonia Aljachin?

— Nu mai locuiesc la „Hotelul Mării”, zise deodată Joe, ca şi când mi-ar fi ghicit gândul.

— Nu! făcui eu uimit. Atunci ne-au scăpat!

— Ei aşi! Crezi că ne vor slăbi vro clipă? Avem smaragdul şi asta e de ajuns.

— Poate că au plecat înaintea noastră la Londra ca să ne aştepte acolo.

— Hotărât că nu. Vor fi ştiind el că am fost la Christian Dryp şi aşteaptă acum să vadă ce va urma aici. Te vei fi mirând, dragul meu, că tărăgănase lucrurile, uiţi însă de Speer şi făgăduiala pe care am făcut-o lui Dryp. Bătrânul e, într-adevăr, în mare primejdie. Mai întâi trebuie să punem mâna pe Speer. Ceilalţi nu ne fug ei, fii pe pace, smaragdul e un prea bun magnet. Mă tem însă de un lucru: Convorbirea noastră de la hotel a fost auzită de cineva interesat în cauză.

— Hm, neplăcut lucru! De cine?

— În nici un caz de Speer. Nu-l cred prea inteligent, în schimb Sonia şi complicele ei, da. Faptul că nu suntem urmăriţi, mă face să bănuiesc că ştiu totul şi aşteaptă în linişte să ne înapoiem la Langwarden.

— Şi să ne atace?

— Probabil că se vor face luntre şi punte să pună iar mâna pe smaragd, deoarece îşi închipuie că nu-l vom duce lui Leevenstac, ci lordului Howard, la Glasgow.

Aşteptarăm în gară până la trenul de cinci, apoi pornirăm înapoi la Langwarden. În timpul drumului ne deghizarăm cât se putu mai bine. Cu greu ne-ar fi recunoscut cineva.

La şapte ne şi aflam în camera închiriată de noi la pensiunea

„Griseldis”. De aici nu erau nici zece minute de drum până la căsuţa lui Christian Dryp.

După cină, aşteptarăm să se facă ora nouă, apoi ne pregătirăm să pornim într-acolo.

Când văzui pe Joe vârând în ciorap – deasupra ghetei – un revolver de rezervă şi în tureatcă un pumnal, înţelesei că nu va fi de glumă şi făcui şi eu la fel.

Coborârăm prin fereastra vilei în grădină şi de acolo ieşirăm în stradă. La zece băteam la uşa casei lui Dryp.

Nimeni nu ne deschise, nimic nu se mişca înăuntru. Nici o lumină la ferestrele din faţa.

— Odaia de dormit dă în curte, zise Joe şi coti repede după colţ.

Eu rămăsei pe joc. De odată auzii un ţipăt înfiorător. Venea din casă şi mi se păru că recunosc, glasul bătrânului. În clipa următoare, detună o împuşcătură, apoi încă una. Pornii în goană după Joe – nu-l văzui însă nicăieri. Foşnetul frunzişului unui copac de deasupra mea mă făcu să înţeleg că prietenul meu caută să pătrundă în casă prin fereastra deschisă a etajului. Îl strigai, dar mă pomenii cu o lovitură în cap care îmi luă văzul şi auzul. Cineva se izbi de mine – părea să fie un adevărat uriaş – şi mă trânti la pământ Până să mă ridic eu de jos, el se făcu nevăzut.

Unde era Joe? În pom, în nici un caz. Acolo era uriaşul. În clipa aceea zării la trei paşi de mine, o umbră lipită de perete.

— Joe! şoptii eu.

— Chiar el, zise necăjit prietenul meu. Aşadar, ţi-a scăpat şi ţie?

— Mare mirare! M-a pocnit în cap de am văzut stele verzi. De ce nu l-ai prins tu?

Joe făcu un pas, dar de odată se împleticii şi fu cât p-aici să se prăbuşească la pământ. Văzui cu spaimă ca de pe frunte îi picura sânge.

— Vai de mine, eşti rănit? strigai eu, îngrozit.

— Nimic grav! răspunse el cu un zâmbet obosit. Mi-a zgâriat niţel pielea la tâmpla. Mi-am pierdut numai câteva secunde cunoştinţa. Acum să vedem ce e cu bietul Dryp; tare mă tem că i-a făcut de petrecanie moşului.

Rana lui Joe sângera mereu. Îşi apăsă batista pe tâmplă şi încercă să forţeze uşa de din dos.

— Cine a tras şi ce s-a petrecut în timp ce eu te aşteptam? îl întrebai.

— După ce am cotit după casă, răspunse Joe, pe când se

căznea să strice broasca, văzui un individ sărind prin fereastră în copacul din dreptul ei.

— Şi eu care credeam că eşti tu! Acum pricep ce a fost lovitura aia. Pesemne că mi-a aruncat în cap o piatră ori ceva asemănător.

— După cucui, aşa pare să fie. Individul a tras spre mine şi cât p-aici să mă dea gata.

— Să ne luăm după el.

— Acum? N-ar avea nici un rost. Nu ne scapă, fii tu pe pace. Deocamdată să vedem ce e cu Christian Dryp.

În sfârşit broasca fu sfărâmată şi puturăm deschide uşa. Cu lampa de buzunar în mână Joe porni în fugă pe scară, spre camera lui. Christian Dryp. Când intrarăm înăuntru, ne dădurăm îngroziţi îndărăt, Bătrânul zăcea întins pe spate în mijlocul odăii. În ochii săi sticloşi se putea citi furia şi spaima.

Dryp era mort, nu mai încăpea îndoială. Ţeasta îi era sfărâmată, probabil de o lovitură de secure. Mai târziu, descoperii sub cadavru un ciocan. Aşadar cu el îi zdrobise creierii.

Priveliştea era înfiorătoare. Mortul ţinea în amândouă mâinile încleştate papagalul împăiat cu penele pline de sânge. Burta păsării era spintecată şi din ea lipsea smaragdul.

Joe căzu obosit pe un scaun. De pe tâmplă i se scurgea un firicel de sânge.

— L-a lăsat chiar el însuşi să intre în casă, murmură Joe.

— Vrei să spui că Dryp i-a deschis de bună voie uşa? exclamai, uluit.

— Nu vezi colo pe masă două pahare? Unul e făcut cioburi şi pe jos e un muc de ţigară care arde încă, iar în scrumieră altul.

— *All devils,* Joe, bine zici! Ce l-a împins însă pe Christian Dryp la o astfel de nesocotinţă?

— Hm… Cred că am găsit explicaţia. Ticălosul acesta de Speer, e mai viclean decât m-aşteptam. Îi va fi scris bătrânului să se ferească de noi. Poate că l-a înştiinţat şi de plecarea, noastră şi Dryp va fi crezut că l-am denunţat poliţiei sau l-am părăsit la ananghie. A căutat atunci să se pună bine cu Speer. Se prea poate să mă înşel. Ia să scotocim niţel prin buzunarele mortului.

Nu găsirăm nimic. De odată Joe sări în picioare şi scoase ceva din mâinile îngheţate ale bătrânului. Era o bucată de hârtie murdară, ruptă, pe care scria: *„Bull nu cins… plecat… Sa ne înţelegem între noi ca…”*

Mult nu era, dar de ajuns ca să adeverească presupunerile lui

Joe.

Jack Speer pătrunsese deci în casă, slujindu-se de o minciună şi Christian Dryp se lăsase amăgit. Paharele şi ţigările dovedeau că stătuseră la taifas ca doi buni prieteni.

— E un ciocan vechi de vapor, îmi întrerupse Joe şirul gândurilor. Azi dimineaţă l-am văzut agăţat colo în perete. Judecând după cadavru, crima s-a petrecut abia când noi băteam jos în uşă. Speer a bănuit îndată cine e, a luat ciocanul din cui şi l-a pocnit pe Dryp în moalele capului. Ţipatul l-am auzit doar desluşit. Că bătrânul a arătat asasinului smaragdul nu mai încape îndoială. Dovadă papagalul pe care-l ţine încă încleştat. Biletul i l-a smuls Speer din mână în clipa când a fugit, dar a mai rămas un petec. Nenorocirea e că am sosit prea târziu. Nu credeam însă că Dryp se va lăsa tras pe sfoară... A, uite colo în dulăpiorul din perete o farmacie de casă. Vezi dacă nu găseşti niţică vată şi o fâşie se mă pansezi. Nu pot întreprinde nimic până nu se va opri sângele.

Găsii într-adevăr cele de trebuinţă şi-l pansai de bine, de rău, rana.

— Eu vreau să mai cercetez niţel casa, zise Joe. Tu dă fuga şi înştiinţează poliţia de cele întâmplate. Noaptea e scurtă şi trebuie să ne mai răfuim şi cu Sonia Aljachin.

Din nefericire mă credeam în siguranţă după fuga lui Speer, dar nu fu aşa.

Pe când coteam după colţul casei, mi se păru că aud un zgomot ciudat. Mă întorsei repede dar... era prea târziii. Cineva mă pocni cu o măciucă în cap şi înainte de-a apuca eu să strig, un miros greu mă izbi îndată şi-mi tăia respiraţia. Mă luptai din răsputeri să-mi înfrâng slăbiciunea şi, deşi, aproape orbit de sângele care mi se prelingea de pe frunte, încercai să-mi înhaţ potrivnicul. Dar ticălosul mă apucă de gât pe la spate şi-mi puse pe sub nas o cârpă îmbibată cu cloroform.

Îmi adusei aminte de vechiul nostru „truc”, adică să mă prefac ameţit. Îmi oprii respiraţia şi scosei pieptul în afară, ca şi când aş aspirat adânc, începui să mă clatin pe picioare şi lăsai braţele moi în lungul trupului.

Individul era însă mai şiret ca mine. Nu slăbi strânsoarea şi-mi apăsă mai bine vata său cârpa – ce-o fi fost – pe obraz.

Trebuia să respir, altminteri m-aş îi înăbuşit. Încet-încet îmi pierdui cunoştinţa. Vrui să ţip, dar din gâtlej nu ieşi decât un horcăit. Mai auzii: „Lăsaţi-l aici, s-aducem, şi pe Bull”, apoi; nu mai ştiu ce s-a întâmplat.

IV
VICLEŞUGUL

MĂ DEŞTEPTAI LEGAT BURDUF. În juru-mi bezna adâncă.

Ascultai. Tăcere.

Oare Joe nu se afla aici? Le scăpase?

De-odată auzii în spatele meu:

— Te-ai trezit, băiatule?

Aşadar mă bucurasem degeaba, Joe era şi el prizonier, ca şi mine.

Îl zorii să-mi spună ce s-a întâmplat şi cum a căzut în capcană.

— Smaragdul e pierdut, deocamdată cel puţin, îmi răspunse el.

— Atunci am fost atacaţi de complicele Soniei Aljachin! strigai eu.

— Sst, mai încet! făcu Joe. Şi pereţii au urechi.

— Unde dracu ne aflăm? mormăi eu.

— Pe un yacht sau bric. Probabil că suntem închişi într-o încăpere unde se ţin pânzele şi uneltele.

— Aerul e de nesuferit, gâfâii eu. Îmi vâjâie capul cu o moară de vânt.

— Şi zii, te-au pocnit iar cu vreo măciucă?

— Şi ce pocnitură! Ba erau gata să mă sugrume. Dacă nu mă ameţea cloroformul, se alegea praful de mine. Dar tot nu mi-ai spus, cum au pus mâna pe tine.

— Greu n-a fost. Pricina e rana mea de la tâmplă. Cred că am leşinat după ce te-au luat de aici, căci m-am deşteptat întins jos şi cu un individ deasupra mea, care îmi apăsa o batistă cu cloroform pe faţă. De împotrivit nici nu putea fi vorbă, deoarece cloroformul îşi făcu repede efectul. Probabil că ne-au dus apoi pe amândoi pe un yacht. Auzi, au pus motorul în funcţiune. Pornim în larg. E timpul să ne apucăm de treabă băiatule, altminteri ne trimit la fund cu un bolovan de gât.

— Ce, crezi că vor să ne arunce în mare?

— Ba bine că nu! S-a dus de râpă planul lor că vor încasa prin mine banii pe smaragd, de aceea au să ne facă repede de petrecanie, ca să se descotorosească de noi.

Tăcui, dar începui să smucesc din răsputeri, legăturile, ceea ce contribui, să-mi intre frânghia şi mai adânc în carne.

— Briceagul!… îmi şopti Joe.

Uitasem că-l aveam în tureatcă. Ne răsuciserăm ca omul-şarpe de la bâlci şi izbutirăm să tragem afară, cu dinţii, bricegele. Greutatea era acum să îl deschidem. În sfârşit se făcu şi asta înţepenii plăselele între genunchi, Joe se aşeză cu spatele şi începu să frece funia de tăiş.

— A ce-a fost asta? exclamai eu deodată, încremenit.

— Un geamăt, şopti Joe, ascultând cu încordare. Vasăzică mai e cineva închis aici. Să-l strigăm.

Ne răspunse un horcăit prelung.

— Un om cu un căluş în gură! murmurai eu.

— Să vedem deocamdată de noi, pe urmă de celălalt. Ţine-te bine! Aşa!

Începu iar să frece. Frânghia de tăişul briceagului. Eram amândoi istoviţi. Pierduserăm mult sânge din pricina rănilor de la cap şi cloroformul ne făcuse o greaţă grozavă. Mie mi se lipiseră hainele de trup şi mă înăbuşeam.

— Aer… aer! gemui.

— Curaj, băiatule! încercă Joe să mă îmbărbăteze, dar şi glasul lui abia se auzea.

În sfârşit! Sări de-odată în picioare, îşi tăia legăturile de la glezne şi aprinse lampa de buzunar. Era singurul lucru de care nu ne jefuiseră bandiţii.

— Noroc că aveam revolverele de rezervă, mormăi Joe.

— Uite colo un cufăr mare, făcui eu, uluit.

— Îl văd, băiatule, şi dacă i-am fi dat mai multă atenţie azi dimineaţă când a sosit odată cu bandiţii la „Hotelul Mării” nenorocitul închis în cufăr ar fi fost liber cu douăsprezece ore mai devreme. Dar lasă, să se înveţe minte şi să se astâmpere…

— Joe… nu vei fi vrând să spui că în cufăr e…

— Pitt, chiar el. Ţine lampa să sparg cufărul, până nu bagă de seamă ticăloşii ăia că suntem liberi.

În timp ce vorbeam, izbutisem să-mi tai şi eu legăturile, aşa că putui să mă apropia de cufăr.

Joe părea să-şi fi recăpătat întreaga lui energie. Se lăsă în genunchi pe capacul cufărului şi apăsă cu toată puterea. Se auzi o pârâitură şi scândurile se desfăcură. Joe le dădu la o parte, apoi strigă eu glas coborât.

— Pitt!

Un geamăt îi răspunse. Îi scoaserăm căluşul şi-i dezlegarăm în grabă.

— O, mister… bolborosi nenorocitul. Vai de capul meu ce-am

suferit. M-au închis de aseară în afurisitul ăsta de cufăr. Unde mă aflu?

Joe îi spuse şi-i ceru apoi să ne povestească pe scurt ce s-a întâmplat cu el.

— Tare mă necăjeam că nu mă mai luaţi şi pe mine când, era vorba de prins vreun bandit! începu Pitt, cam ruşinat. De aceea m-am gândit n-ar fi rău să mă iau şi eu după cucoana aia. Domnul doctor, (ăsta sunt eu) nu m-a văzut când am trecut pe lângă dumnealui şi i-am luat-o înainte cu bicicleta. Am văzut-o pe cucoana urcându-se în altă maşină de la staţia următoare şi pornind spre gara de Nord. Aici s-a întâlnit cu un domn... În restaurant. M-am aşezat la o masa aproape de ei şi am auzit când a spus domnului ca a văzut pe masa dv. o scrisoare cu ştampila poştei din Langwarden. Zicea că trebuie să fie de la unul, Christian Dryp şi că vă veţi duce cu siguranţă acolo. Bărbatul ei – sau ce i-o fi – era de părere să plece imediat şi ei. Odată s-au uitat cam ciudat la mine. Eu m-am cam fâstâcit şi m-am dus să cumpăr ţigări. M-am întors apoi în restaurant să-mi isprăvesc berea. Cum am băut-o, mi-a venit ameţeala şi când am dat să mă scol m-am împleticit... Cucoana a strigat atunci: „Uite şi pe vărul meu Leon?" Ce-a mai fost nu ştiu. M-am deşteptat legat fedeleş în cufăr. Eram pesemne într-un avion, căci cufărul se legăna mereu.

— Se vede că bandiţii au luat avionul de călători, zise Joe. Ar trebui să te cert, Pitt, pentru nesocotinţa ta, dar nu e acum timp pentru asta. Poate că e mai bine să fim trei în loc de doi. Să ne punem pe lucru, băieţii.

Lampa se stinse. Joe încercă să deschidă uşa pe dibuite; era însă încuiată pe dinafară.

— Proastă afacere! mormăi el. Am putea-o forţa, dar zgomotul s-ar auzi şi am păţi-o şi moi rău. S-aşteptam până...

Oare ce fuse asta? Un răcnet înfiorător pe punte, o zguduitură a vasului şi motoarele amuţiră brusc.

— Repede afară! strigă Joe şi se repezi cu toată puterea în uşă.

Ne opintirăm cu toţii. Deodată se întâmplă ceva neprevăzut. O detunătură grozavă, urmată de pârâituri, ne sparse urechile, uşa sări de la sine şi căzurăm grămadă unul peste altul în clipă următoare năvăli un şuvoi de apă şi ne tăia aproape respiraţia. Mă simţii înhăţat de Joe care mă trase după sine – de asemenea şi pe Pitt – printr-un gang, apoi în sus pe scară.

Vasul se scufunda vertiginos şi nu ne rămase altceva de făcut

decât să sărim în apă. Ne îndreptarăm înot spre o barcă de salvare, care scăpase ca prin minune întreagă.

— Tot am avut noroc, zise Jos, după ce ne văzurăm în barcă. Aşadar, au făcut să sară yachtul în aer.

— Cine? întrebai eu, gâfâind.

— Uite un mort! strigă Pitt în acelaşi moment.

Ne apropiarăm de cadavru vâslind cu mâinile şi recunoscurăm în el pe tovarăşul Soniei Aljachin. Avea un pumnal înfipt în inimă.

— Asta a ţipat pesemne aşa, zisei eu.

— Acum ştiu şi ce s-a întâmplat, mă lămuri Joe. Jack Speer şi-a dat seamă în sfârşit cum stau lucrurile. N-a fugit, după cum credeam noi, ci s-a aţinut câtva timp prin apropierea casei lui Dryp. A văzut cum femeia şi însoţitorul ei ne-au doborât şi ne-au târât pe urmă la yacht. Ştia acum unde ne aflăm şi a înţeles că smaragdul fusese la mine şi că mi-l luaseră cei doi. Probabil că Speer are şi ei un bric. I-a urmărit şi i-a ajuns. A trecut pe bord, a înjunghiat pe tovarăşul Soniei şi pe ea a luat-o eu el. Fireşte că şi smaragdul. Înainte de a părăsi, yachtul a pus un explozibil pe punte, ca să ne omoare. Sonia Aljachin – sau cum o fi chemând-o trebuie să fie o fostă iubită a lui Speer. De la el aflase despre smaragd şi a spus apoi noului amant ce ştia. Acesta, dându-se drept Heinrich Alvens, a pătruns în casa bătrânului Dryp şi a schimbat smaragdul veritabil cu unul fals – de altminteri foarte bine imitat.

— Aşadar piatra se găseşte acum în mâinile lui Jack Speer şi o putem căuta mult şi bine.

— Mai domol, băiatule, nu te pripi aşa. Dacă avem norocul să ne pescuiască vreun vapor, punem noi mâna pe el. Văd că ceasul meu merge. E trei şi un sfert, în curând se va lumina de ziuă.

Puturăm apuca nişte scânduri de pe yacht care pluteau pe aproape şi ne făcurăm din ele lopeţi. Mortul îl legarăm cu o funie care atârna de barcă şi-l târârăm după noi.

Avurăm noroc, căci pe la ceasurile cinci furăm pescuiţi de un vapor olandez care ne dusa la Wilhelmshaven, Aici urmă o convorbire serioasă cu poliţaiul portului, apoi ni se dădu o cameră la hotelul gării şi un medic fu chemat să-l panseze pe Joe.

După un somn de câteva ceasuri ne simţeam parcă altfel. Mai târziu veni un comisar şi ne spuse că se identificase cadavrul pescuit de noi. Era al unuia Erich Geldern, pungaş internaţional, căutat de toate poliţiile, cunoscut sub numele „Roşcovanul”, căci sub peruca lui neagră avea părul roşu aprins.

— Şi acum, băiatule, la Londra! îmi zise Joe, pe când sorbeam tacticos din cafeaua aromata care ne fusese servită sus în cameră.

— Adică la mister Leevenstac? întrebai mirat.

— Ai ghicit. Bănuiesc că Jack Speer nu va lăsa să-l scape prilejul să desăvârşească el ceea ce a plănuit Geldern. Numai că va face cu siguranţă curm a făcut odinioară Christian Dryp cu lordul Howard.

— Vrei să spui că va vinde smaragdul prin Sonia Aljachin şi se va duce peste noapte să-l fure?

— Cam aşa ceva. Mai avem un ceas până la plecarea avionului spre Londra. Sosim acolo pe la noua, când sper să nu fie prea târziu!

Cu puţin înainte de ora nouă aterizarăm la Londra şi intrarăm în restaurantul aeroportului. Joe ceru cartea de adrese a oraşului şi găsi repede adresa bijutierului. Acesta îşi avea locuinţa în cartierul elegant al vilelor, şi anume în aleea King Edward.

— Să ne grăbim ca sa n-ajungem prea târziu, zise prietenul meu, îngrijorat.

Drumul până acolo dură aproape un ceas. Joe nu mai avea astâmpăr. În sfârşit ajunserăm la aleea King Edward. Coborârăm din maşină şi o luarăm la picior. Vila era înconjurată de o grădină mare şi la trei ferestre de la parter se vedea lumină. Nu sunarăm la poartă ci sărirăm zidul nu prea înalt. De odată îl văzui pe Joe, care mergea înainte, înhăţând pe cineva şi astupându-i gura cu palma.

— Repede un căluş, ne şopti el. Să nu-i lăsăm timp să ţipe ca să-i dea de veste.

Uite frate! Femeia pe care o înhăţase Joe era Sonia, dar acum avea părul de un blond roşcat, adevăratul tip al englezoaicei, probabil că stătea la pândă în vreme, ce Jack Speer vizita vila.

Întinsei lui Joe batista mea de mătase, i-o scosei şi pe a lui din buzunarul de sus al hainei, şi făcui un căluş: pe care îl îndesai bine în gura femeii. Pe Pitt îl puserăm să-i ţină revolverul în piept ca să nu poată fugi iar eu cu Joe pornirăm spre vilă.

După câteva clipe ne aflam amândoi în dreptul ferestrelor luminate. Puteam vedea bine încăperea, şi ceea ce se petrecea acolo ne îngrozi. Un domn bătrân era legat de un scaun şi se uita cu ochii holbaşi de spaimă la un individ care cotrobăia în casa de bani cu uşile date de perete.

Individul nu era altul decât Jack Speer. Îi vedeam desluşit cicatricea de pe frunte şi că la mâna stângă îi lipsea un deget.

Banditul nu găsi pesemne ce căuta, căci se întoarse brusc spre bătrân şi, în clipa următoare fulgeră un pumnal în aer. Joe apucase însă să sară prin fereastră şi strigă cu glas tunător.

— Un pas dacă măi faci îţi găuresc ţeasta!

Banditul scoase un urlet de furie şi vru să arunce pumnalul după Joe. Acesta însă se feri la timp, dintr-o săritură fu lângă el, şi cu un pumn în tâmplă îl trânti la pământ.

Sării şi eu în odaie şi după o clipi banditul zăcea legat fedeleş la picioarele noastre.

Dezlegarăm pe bijutier, îi scoaserăm căluşul din gură şi, la întrebarea prietenului eu unde se află smaragdul, bătrânul răspunse murând:

— La Banca Naţională. Dar cine sunteţi... domnilor, şi ce v-a adus aici? Mi-aţi salvat viaţa... ticălosul acesta voia să mă omoare...

Pe când Joe îi dădea lămuriri, eu, mă dusei să aduc pe Pitt şi pe Sonia Aljachin; După cum am aflat mai târziu, numele ei adevărat era Daisy Milden şi fusese odinioară amanta lui Jack Speer. Aşadar, şi de data asta Joe avusese dreptate.

După o jumătate de ceas strângeam mâna prietenului nostru, comisarul Brown, care sosi cu vreo câţiva agenţi – chemat prin telefon ca sa ia pe bandiţi la poliţie.

Rămaserăm în noaptea aceea oaspeţii bijutierului. Deoarece banii daţi pentru smaragdul falsei mari ducese Maria Nicolaievna fură găsiţi în buzunarele lui Speer, bătrânul ne dădu înapoi piatra preţioasă.

A doua zi ne-am dus la Glasgow să predăm lordului Howard smaragdul. E lesne de închipuit bucuria acestuia când se văzu iar în stăpânirea lui.

— SFÂRŞIT —

Volumul următor va fi întitulat: **Comoara prinţului indian** de Gregor Marron.

CUPRINS

I.....3

II CE POVESTEŞTE CHRISTIAN DRYP.....11

III O ÎNTÂMPLARE NEAŞTEPTATA.....20

IV VICLEŞUGUL.....26

CUPRINS.....32

ROMANE
IN VOLUME
ELEGANT
CARTONATE

COLECȚIA ROMANELOR CELEBRE

de aventuri, de călători, sentimentale, istorice, complecte, în volume elegant cartonate, având coperțele artistic executate și ilustrate în câteva culori

a LEI 35.— VOLUMUL

„GARIBALDI" roman istoric-sentimental, 5 vol. groase

„FRUMOASA SORĂ DE CARITATE" roman sentimental, 4 vol.

„NAPOLEON al III-lea" roman istoric-sentimental, 4 volume groase

„CATERINA II, ÎMPĂRĂTEASA RUSIEI" roman istoric-sentimental, 4 volume

„O INIMĂ SFĂRÂMATĂ" roman sentimental, 4 vol.

„AMOR ȘI NEBUNIE" roman de dragoste și aventuri, 4 vol.

„BLESTEMUL MOȘTENIRII" roman sentimental, 4 volume

a LEI 40.— VOLUMUL
din renumitul scriitor francez
ARNOLD GALOPIN

„OCOLUL PĂMÂNTULUI ÎN SUBMARIN", 2 volume

„OCOLUL PĂMÂNTULUI ÎN AVION", 2 vol.

Prezentatorul acestui cupon obține
orice număr, dela 1—60, din
COLECȚIA CELOR 15 LEI
plătind NUMAI LEI 10
în loc de Lei 15.

Editura IG. HERTZ, București

DETECTIVUL
SĂPTĂMÂNAL
apare în fiecare Mercuri,